

BİR İNEKTE DUCTUS THYROGLOSSUS KİSTİ

Satı Baran*

Cemalettin Köküslü**

Tiroid bezi, fonksiyonu ile organizmada mühim rol oynayan organlardan biridir. İç salgı yapan bu bez, insan ve hayvanlarda aynı fonksiyon özelliklerine sahiptir. Bunun için insan ve hayvan tiroidlerinde şekillenen morfolojik bozukluklar arasında da pek yakın ilişkiler mevcuttur.

Tiroidin bir anomalisi olan ductus thyroglossus kist'lerine insanlardaki gibi evcil hayvanlarda da rastlanmaktadır. Bu kistler hayvanlarda gırtlığın yanında yahut tam üzerinde bulunur (5). Dilin arka kısmındaki foramen caecum çukurunun doğuştan bir artığı olan ve tiroid ile farinksi birleştiren sap, ductus thyroglossus'u meydana getirir. Bu ductusun bir kısmının açılmaması ve döşeyici epitel hücrelerinin sekresyonunun burada birikmesi sonucu ductus thyroglossus kist'i şekillenir. Bunlar her yaştaki insan ve hayvanda görülebilir (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7).

Vak'amız, cender rastlanması ve memleketimizde de ilk olay olması yönünden neşredilmektedir.

Materyal ve Metod

Fakültemiz 11. Şirurji Kürsüsü ve Kliniği Profesörlüğü'nün 3.11.967 gün ve 175 sayılı raporuyla, yerli boz inekten alınan ve "Trachea'nın ventralinde ve larinkse yakın kist?" klinik teşhisiyle gönderilen materyal, % 10 formalin solüsyonunda tesbit edilmiş ve parafin bloklarından yapılan kesitler H.E. ile boyanmıştır.

---

* A. Ü. Veteriner Fakültesi Umumi ve Tecrübi Patoloji Kürsü Profesörü, Ankara.

** Aynı kürsü Dr. Asistanı, Ankara.

Makroskopik Bulgular

Büyük bir yafa portakalı iriliğindeki kistik teşekkülün içinde 5-6 adet ve kabuklu ceviz büyüklüğünde ayrıca kistik yapıların bulunduğu tesbit edildi. Bütün kistik oluşumların lümenlerinde müsinoz, berrak ve sarımsak renkte bir sıvının mevcudiyeti görüldü.

Mikroskopik Bulgular

Kist duvarları kollagen ipliklerden zengin bir bağ dokudan yapılmıştı. Bu duvarın kist lümenine bakan yüzünde, çekirdekleri bazalde olan silindirik hücrelerden yapılmış, ya glandüler veya papiller yapıda teşekküller vardı. Silindirik epitellerin bir kısmında mukoz dejenerasyon mevcuttu. Glandüler yapıdaki teşekküllerin lümenleri ya homojen veya hafif granüler yapıda bir materyal ihtiva ediyordu. Glandüler teşekküllerin içersindeki materyalin miktarı çoğaldığı nisbette, hücreler kübik veya yassı hücre karakteri alıyor ve çeşitli büyüklükte kistçikler meydana getiriyordu. Bunların birçokları yırtılarak birbiriyle birleşiyorlardı. Kistlerin pek çoğunun içersinde, dökülerek yuvarlaklaşmış, epitel hücre yığınları mevcuttu. Dökülmüş epitellerin bir çoğunun çekirdeklerinde nekrobiotik bozukluklar vardı. Gerek glandüler ve gerekse papiller yapıların arasında, çevresi narin bir bağ doku ile çevrili, bazılarında pek küçük bir lümen bulunan normal epitel adacıkları görülüyordu (Mikrofoto 1).

Bir kısım bölgelerde ise gevşek bir bağ doku içersinde az veya çok miktarda koloidal ihtiva eden fotal tiroid dokusu mevcuttu (Mikrofoto 2). Yer yer de bağ doku içersinde küçük ve lenfositlerden ibaret odaklara rastlandı (Mikrofoto 3).

Tartışma

Jubb ve Kennedy'(5) nin evcil hayvanlarda, Robbins'(6)in insanlarda bildirdiği ductus thyroglossus kistlerindeki 2-3 cm. çapında fuziform, içi müsinoz, berrak sekresyon ile dolu kistik yapılara vakamızda da rastlanmaktadır.

Mikroskopik olarak evcil hayvanlarda bu kistlerin silindirik ve silyum'lu epitelle döşendiği, tiroid mikrofolliküllerinin sekresyon materyali ile dolduğu, yangılı hallerde de kist duvarının hyalinize fibröz bir dokuya döndüğü bildirilmektedir (5). Buradaki kollagen ipliklerden zengin bir fibröz dokudan ibaret kist duvarı ve bu

duvarın kist lümenine bakan kısmını döşeyen silindirik epitel ile kolloidle yüklü tiroid mikrofollikülleri vak'amızda da mevcuttur.

İnsanlarda bu kistlerde tesbit edilen fütal tiroid dokusu ve epitel altındaki damar kesitlerini ihtiva eden fibröz bağ dokusundan ibaret stroma ile kist boşluğundaki kan, ve yer yer de bu kistler için karakteristik olduğu bildirilen lenf follikülü tarzındaki lenfositik oluşumlar (6,7), vak'amızda da görülmektedir. Ancak satıhta yassı epitele ve bazı yazarların (6, 7) bu epitelle birlikte olabileceğini ifade ettikleri transitional epitele rastlanmamıştır.

Özet

Bir inekte ductus thyroglossus kist'i tesbit edildi.

Summary

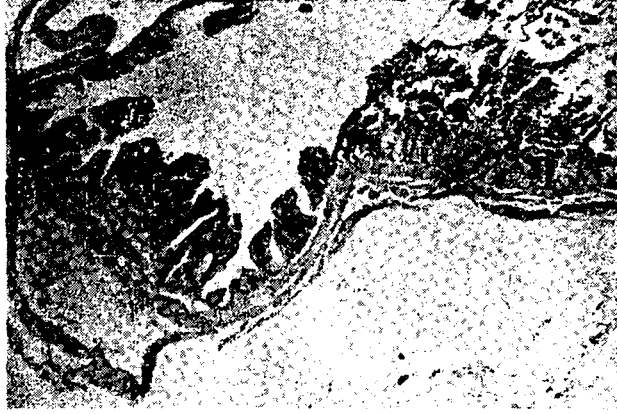
A Thyroglossal Duct Cyst in a Cow

A thyroglossal duct cyst in a cow is described and illustrated.

Literatür

- 1 - **Anderson, W. A. D.:** *Synopsis of pathology*, the C.V. Mosby Company, St. Louis, 613-614, 1964.
- 2 - **Bell, E. T.:** *A text-book of pathology*, Lea and Febiger, Philadelphia, 871, 1956.
- 3 - **Boyd, W.:** *A text-book of pathology*, Lea and Febiger, Philadelphia, 780, 1950.
- 4 - **Davis, D. J.:** *Goiter and malignant growth of the thyroid in the dog*, Arch. of. path., 26, 339-347, 1952.
- 5 - **Jubb, K. V. F., and Kennedy, P. C.:** *Pathology of domestic animals*, Academic press, Newyork and London, 1, 322-323, 1963.
- 6 - **Robbins, S. L.:** *Text-book of pathology*, W.B. Saunders Company, Philadelphia and London, 961, 1963.
- 7 - *The U.S. Naval Medical School of the National Naval Medical Center*, Bethesta, Maryland: Color atlas of pathology, J.B. Lippincott Company, Philadelphia, London, Montreal, 41, 1954.

Yazı "Dergi Yazı Kuruluna" 4.4.1969 günü gelmiştir.

Mikrofoto 1. Kist lümeninde glandüler ve papiller teşekküller (Glandular and papillary structures in the cyst lumen $\times 200$).

Mikrofoto 2. Fötal tiroid dokusu ile çevrili ductus thyroglossus kist'i (Thyroglossal duct cyst lined with fetal thyroid $\times 100$).

Mikrofoto 3. Tiroid dokusu içinde lenfosit infiltrasyonu (The lymphocytic infiltration in the thyroidal tissue $\times 100$).